

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ

«Τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν» (Β' Κορινθ. ιγ', 9)

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

ΔΙΕΘΝΕΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΗΣ Α.Ε. ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΥΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑ

Εὐαγγελιστῆς
Μᾶρκος:
Ἱερά
καὶ Θύραθεν
Ἐπιστήμη

14-18
ΜΑΪΟΥ
2025

«ΟΜΗΡΕΙΟΝ»
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

Τεύχος 82Α ΜΑΪΟΣ 2025

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

ΛΙΜΝΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ

ΧΙΟΣ

Ἁγιασμός ἐνάρξεως Λιεθνοῦς Συνεδρίου
διὰ τόν Εὐαγγ. Μάρκον (14.05.25).

Ὁ Σεβ. Χίου κηρύττει τήν ἐναρξιν Λιεθνοῦς Συνεδρίου
διὰ τόν Εὐαγγ. Μάρκον (14.05.25).

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ ΑΡ. 84

Πρός

Τόν Ἱερὸν Κληρὸν

τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μ. Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν

**Θέμα: «Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸν Συνέδριον:
"Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος:
Ἱερά καὶ Θύραθεν Ἐπιστήμη"».**

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

«Τέσσαρά εἰσιν Εὐαγγέλια, διότι στύλοι εἰσὶ ταῦτα τοῦ κόσμου. Τοῦ δέ κόσμου τέσσαρα μέρη ἔχοντος, Ανατολήν, Δύσιν, Ἄρκτον καὶ Μεσημβρίαν, ἔπρεπε εἶναι καὶ τοὺς στύλους τέσσαρας... Τέσσαρες μὲν εἰσὶν οἱ Εὐαγγελισταί τούτων δέ οἱ μὲν δύο, Ματθαῖος καὶ Ἰωάννης, ἦσαν ἐκ τοῦ χοροῦ τῶν δώδεκα. Οἱ δέ δύο, Μᾶρκος φημί καὶ Λουκᾶς, ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα» (Θεοφύλακτος)

Τὰ τέσσερα πρῶτα βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης (Κ.Δ.) διακρίνονται ὡς ἰδιαίτερα ὁμάς εἰς τό σύνολον τῶν λοιπῶν καὶ ἕκαστον φέρει τὸν διακριτικὸν τίτλον «εὐαγγέλιον κατὰ...». Περιγράφουν, ὡς τὴν νέαν χαρμόσουν ἀγγελίαν, τὴν διδασκαλίαν καὶ τό ἔργον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τό ὅποιον εἶναι τό περιεχόμενον τῆς «καινῆς διαθήκης».

Ἡ ἑλληνικὴ λέξις «εὐαγγέλιον» ἔχει διατηρήσει εἰς τὴν Κ.Δ. τὴν ἀρχικὴν ἐτυμολογικὴν ἔννοιάν της. Εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τὸν Ὅμηρον καὶ ἀπαντᾷ εἰς ὁλόκληρον τὴν διαδρομὴν τῆς ἑλληνικῆς γραμματείας. Ἀρχικῶς σημαίνει

τήν ἀμοιβήν διά τινά ἀγαθήν ἀγγελίαν (Ὁμήρου Ὀδύσσεια ξ 152 «εὐαγγέλιόν μοι ἔστω» καί 166 κ. έ), ὡς καί τήν θυσίαν, ἡ ὁποία προσεφέρετο διά τήν ἀγαθήν εἶδησιν, εἰς πληθυντικόν ἀριθμόν («εὐαγγέλια θύειν» Ἀριστοφάνους, Ἰππῆς, 656) καί τέλος αὐτήν τήν εὐχάριστον εἶδησιν (εἰς τόν Λουκιανόν καί τόν Πλούταρχον), ἰδιαίτερος ὅταν ἐπρόκειτο διά ἀναγγελίαν τινός πολεμικῆς νίκης. Εἰς τούς ἑλληνιστικούς χρόνους ἡ λέξις «εὐαγγέλιον» χαρακτηρίζει τήν ἀναγγελίαν τῆς γεννήσεως τοῦ αὐτοκράτορος, ἡ ὁποία ἦτο εὐφρόσυνος εἶδησις διά τήν οἰκουμένην.

Τήν ἔννοιαν τοῦ κλασικοῦ ἑλληνικοῦ ὅρου ἔχει καί ὁ ἀντίστοιχος ἑβραϊκός ὅρος *besorah*, ἡ καλή ἀγγελία (Βασιλ. Β΄ 4,10 καί 18,20), ἰδιαίτερος μιᾶς νίκης. Εἰς τήν Παλαιάν Διαθήκην (Π. Δ.) ἀπαντᾷ συνηθεστέρως τό ρῆμα «εὐαγγελίζεσθαι» (*bissar*), ἰδιαίτερος εἰς τήν συνάφειαν τῶν μεσσιανικῶν ἐπαγγελιῶν τῶν Προφητῶν. Δηλώνει τήν ἐξαγγελίαν τῆς νέας μεσσιανικῆς ἐποχῆς, τήν ὁποίαν θά ἐγκαινιάσῃ ὁ Μεσσίας («ὡς εὐαγγελιζόμενος ἀγαθά, ὅτι ἀκουστήν ποιήσω τήν σωτηρίαν σου» Ἡσαΐου 52, 7). Τό ἔργον τοῦ Μεσσίου περιγράφεται ἰδιαίτερος εἰς τό Ἡσαΐου 61, 1-2. Αὐτό εἶναι ὁ εὐαγγελισμός τῶν πτωχῶν, τό κήρυγμα τῆς λυτρώσεως τῶν αἰχμαλώτων καί ἡ θεραπεία τῶν τυφλῶν, ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν συντετριμμένων καί ἡ ἐξαγγελία τῆς καινῆς ἐποχῆς τοῦ Μεσσίου. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Ὅποιος χρησιμοποιεῖ τό τελευταῖον τοῦτο χωρίον τοῦ Ἡσαΐου εἰς τήν συναγωγήν τῆς Ναζαρέτ (Λουκᾶ 4, 18-19), δηλώνει δημοσίως πρό τῶν ἐκπλήκτων Ἰουδαίων: «Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφή αὕτη ἐν τοῖς ὠσίν ὑμῶν» (στ. 21). Ἡ ἐποχή τοῦ «εὐαγγελίου» ἀρχίζει διά τοῦ ἔργου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος ἐκπληρώνει τάς ἐπαγγελίας

τῆς Π.Δ. καί πραγματοποιοῖ τό σχέδιον τοῦ Θεοῦ διά τήν σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Ὑπ' αὐτήν τήν ἔννοιαν χρησιμοποιοῖ τήν λέξιν «εὐαγγέλιον» **πρῶτος** ὁ Μᾶρκος εἰς τήν ἀρχήν τοῦ Εὐαγγελίου του: «Ἀρχή τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (Μάρκου 1,1). Δηλώνει πλέον τήν ζωήν καί τό ἔργον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί κατ'ἐπέκτασιν τό βιβλίον, τό ὁποῖον διηγεῖται τήν ζωήν καί τήν διδασκαλίαν Του. Πρόκειται διά τό ἓνα «Εὐαγγέλιον» τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως κατέγραψαν αὐτό κεχωρισμένως ὁ Ματθαῖος, ὁ Μᾶρκος, ὁ Λουκᾶς καί ὁ Ἰωάννης: «Ἡ ζωηφόρος Σου πλευρά, ὡς ἐξ Ἑδέμ πηγὴ ἀναβλύζουσα, τήν Ἐκκλησίαν Σου, Χριστέ, ὡς λογικόν ποτίζει Παράδεισον, ἐντεῦθεν μερίζουσα, ὡς εἰς ἀρχάς εἰς τέσσαρα Εὐαγγέλια, τόν κόσμον ἀρδεύουσα, τήν κτίσιν εὐφραίνουσα καί τά ἔθνη πιστῶς διδάσκουσα προσκυνεῖν τήν Βασιλείαν Σου».

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν ἔλαβε τήν θεῖαν χάριν καί εὐλογίαν νά ἔχη ὡς Πρωτομάρτυρα τόν ἐξ Ἀλεξανδρείας Ἅγιον Ἰσίδωρον καί ὡς Πολιοῦχον καί Ἐλευθερωτὴν τόν ἐξ Αἰγύπτου Ἅγιον Μηνᾶν, ἀμφοτέρους καρπούς τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας, τήν ὁποῖαν ἵδρυσεν καί ἐπορφύρωσεν διά τοῦ τιμίου αἵματός Του ὁ Ἀπόστολος καί Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος.

«Δοξάζομεν τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ τήν δύναμιν καί Πνεύματος Ἁγίου ὑμνοῦμεν τήν ἐξουσίαν», διότι διά τῶν Πρεσβειῶν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί Αἰειπαρθένου Μαρίας, ἡ ὁποία «ἐθαυμάστωσεν ὄντως νῦν ἐφ' ἡμᾶς τὰς εὐεργεσίας καί τὰ ἐλέη Της», ἐπεδαψίλευσεν ἡμῖν τήν δωρεάν νά γεννηθῶμεν ἀπὸ εὐλαβεῖς γονεῖς, Ὁρθοδόξους Χριστιανούς καί Ἑλληνας, καί νά

βαπτισθῶμεν εἰς τὴν Ἱερὰν τῆς Ἐκκλησίας Κολυμβήθραν, λαβόντες τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου. Ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ὁ θεσπέσιος Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος ὑπάρχει ὁ περιθριγγῶν ἡμᾶς Ἅγιος. Πρὸς Αὐτόν ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀπευθύνομεν τὰς προσευχὰς ἡμῶν, ὑπὲρ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ τῆς λογικῆς ποιμένης τῆς καθ' ἡμᾶς Θεοσώστου Ἐπαρχίας, ὑπὲρ τῶν Ἱερέων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, τῶν Μοναχῶν, τῶν Ἱεροψαλτῶν, Ἀναγνωστῶν, Κατηχητῶν, Νεωκόρων, Ἐκκλησιαστικῶν Συμβούλων, τῶν εὐσεβῶν Ἀρχόντων, τῶν ἐνδόξων Στρατιωτικῶν, τῶν σοφῶν Ἐπιστημόνων, τῶν εὐσυνειδήτων Ἐκπαιδευτικῶν, τῶν ἐννόμων Θεραπόντων τῆς δικαιοσύνης, τῶν φιλανθρώπων καὶ φιλομούσων Εὐεργετῶν, τῶν πολυφιλήτων Ἀποδήμων καὶ Ὁμογενῶν, τῶν ἐντίμων Οἰκογενειάρχων, τῶν συζύγων καὶ τῶν τέκνων των, τῶν εὐφυῶν Ἐπιχειρηματιῶν, τῶν φιλοκάλων Καλλιτεχνῶν, τῶν φιλοπόνων καὶ ἀξιεπαίνων Ἔργατῶν, τῶν εὐλογημένων Μαστιχοπαραγωγῶν, τῶν πολυσεβάστων ἀνθρώπων τοῦ γήρατος καὶ τῶν πολυτιμῆτων Συνταξιούχων, τῶν ἀγιοσκεπάστων ἀσθενῶν, τῶν ἀγγελοφρουρήτων φυλακισμένων, τῶν προσφιλῶν ἀνθρώπων τῆς διακονίας, τῆς ἐνημερώσεως, τοῦ αὐτεπαγγέλτου καὶ ἔκουσίου ἐθελοντισμοῦ, ἰδιαίτατα μὲν τῆς θεοφόρου καὶ φερέλπιδος Νεότητος, κατ' ἐξοχὴν δὲ τῶν χριστοκυβερνήτων καὶ παναγιοσκεπάστων Ναυτικῶν. Δι' ἅπαντας αὐτοὺς παρακαλοῦμεν τὸν Προστάτην τῆς ἐλαχιστότητος ἡμῶν Εὐαγγελιστὴν Μᾶρκον νὰ χαρίζῃ βίου ἀγιότητα, οἰκογενείας γαλήνην, γνώσεων πρόοδον, ἐργασίας εὐημερίαν, εὐφροσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, κληρονομίαν

Παραδείσου ἐν Οὐρανῷ. Καί ὁ Εὐαγγελιστής Μάρκος ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς προσευχάς ἡμῶν, «Οὗτος ὁ ἐκλεκτός καί δόκιμος Εὐαγγελιστής τοῦ Ἰησοῦ, ὁ λαμπρός τῆς οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ Λόγου θεολόγος· ὁ φωτοφανέστατος τῆς Ἐκκλησίας λαμπτήρ· ὁ μή λόγοις μόνον σοφοῖς, ἀλλά καί ἀγίαις Γραφαῖς, ἀλλά καί ἀγῶσι στεροῖς, ἀλλά καί παθήμασιν ἀθλητικοῖς ὑπέρλαμπρον τό κατ' αὐτόν μαρτύριον ἀποπληρώσας τῷ Θεῷ. Οὗτος τήν ἀκοήν πρότερον ἀκηκοώς τοῦ Ἰησοῦ, οὐκ ἔβυσε τά ᾧα κατὰ τοὺς ἀπειθεῖς, οὐδ' ἤκουσε μέν, ἀσυνέτως δέ· οὐδέ συνετῶς μέν, οὐ μετὰ πίστεως δέ· οὐδέ πιστῶς μέν, ἀμελῶς δέ τῷ κηρυττομένῳ προσφοιτᾷ λόγῳ· πάσης δέ κατὰ σάρκα συγγενείας, πάσης κτήσεως καί προσπαθείας δέ πάσης τῶν γηϊνῶν τελείως ὑπεριδὼν, ὥσπερ ἔλαφος ἔδραμε ἐν δίψει, τῶν ζωηρῶν Χριστοῦ πλησθησόμενος πηγῶν». Αὐτός «τοῖς πρωτοαποστόλοις κατηξιώθη τιμῆς καί συγκάθεδρος ἐχρημάτισεν τοῖς αὐτοῖς. Τῷ κορυφαίῳ, καί τῆς τοῦ Θεοῦ κλειδούχῳ βασιλείας, τό μετὰ Χριστόν εὐθύς ἀγαθῷ ποιμένι καί διαδόχῳ Πέτρῳ κατακολουθῶν, καί τῶν κατὰ πᾶσαν μικροῦ πόλιν καί πᾶν ἔθνος περιόδων, λόγων τε καί συλλόγων, σημείων τε καί τεράτων αὐτῷ κοινωνῶν, ἐπὶ τοσοῦτον αὐτοῦ τῷ πνεύματι, ταῖς τε ἱερολογίαις τοῦ Εὐαγγελίου, ταῖς τ' ἄλλαις τοῦ Πνεύματος ἱερουργίαις καί διακονίαις εὐηρέστησεν, ὥστε καί εἰς υἱόν αὐτῷ κατὰ πνεῦμα γενέσθαι καί κληθῆναι». (Νικήτα Δαυίδ Παφλαγῶνος: Λόγος ΙΕ' εἰς τόν ἅγιον καί πανεύφημον Απόστολον Μάρκον τόν Εὐαγγελιστήν).

Μεμνημένοι τῆς σωτηρίου τοῦ Κυρίου ἐντολῆς καί πάντων τῶν ὑπέρ ἡμῶν γεγενημένων, τελοῦμεν τήν Θείαν Εὐχαριστίαν (πρβλ. Μάρκου ιδ', 23) τιμῶντες τόν θεόληπτον Εὐαγγελιστήν, ὅστις εἴλκυσεν ἐκ τῆς θαλάσσης τῆς ἀπάτης τοὺς πρώην ἐν τῇ θαλάσῃ ὑπὸ τοῦ Μωυσέως βυθισθέντας Αἰγυπτίους.

Ἄνω σχόντες τὰς καρδίας, προσευχόμεθα (πρβλ. Μάρκου ιδ', 38) εἰς τὸν πανάριστον Εὐαγγελιστήν, ὅστις ὡς περιφανέστατος ποταμός εἰρήνης ἐξώρμησεν ἐξ Ἑδέμ καί κατήρδευσεν θεοπνεύστοις δόγμασι τὰ συστήματα τῆς Ἐκκλησίας.

Ῥυσθέντες ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καί ἀνάγκης, κηρύττομεν πανταχοῦ (πρβλ. Μάρκου ιστ', 20) ἐγκώμιον πρὸς τὸν θεηγόρον Εὐαγγελιστήν, ὅστις καθοδηγεῖ διδαχαῖς καί πρεσβείαις πρὸς τὸν ἀκύμονα βίον.

Κράζοντες τοῦ Τελώνου τήν φωνήν, ὑμνοῦμεν (πρβλ. Μάρκου ιδ', 26) τόν θεόσοφον Εὐαγγελιστήν, ὅστις θεοπνεύστως, ὡς κάλαμος σοφοῦ καί ὀξυγράφου γραμματέως, ἔγραψεν ῥήματα ἀτελευτήτου ζωῆς.

Οἱ τὰ Χερουβεὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, εὐχαριστίαν καί δοξολογίαν (πρβλ. Μάρκου β', 12) ἀνεπέμπομεν πρὸς τὸν θεόπνουν Εὐαγγελιστήν, ὅστις κατέγραψεν ἐν πλαξί τῶν καρδιῶν ἡμῶν τὸν καινότατον νόμον, κατευθύνων τὰς πορείας τῶν ψυχῶν ἡμῶν καί ἀπείργων τὰς ἐνέδρας τοῦ πλάνου.

Στάντες καλῶς, στάντες μετὰ φόβου, παρακαλοῦμεν (πρβλ. Μάρκου ε', 23) τὸν πανέντιμον Εὐαγγελιστήν, ὅστις εὐηγγελίσατο τῇ οἰκουμένῃ τὸν σεπτὸν φωτισμὸν τῆς ἀληθείας, πυρσούμενος θεολαμπεῖ φωτοχυσία, πρὸς σωτηρίαν καί ἀνάπλασιν ἡμῶν.

Εἰς τιμὴν αὐτοῦ τοῦ θαυμασιωτάτου τῶν ἀποστόλων, ἱεροτελεστικωτάτου τῶν ἱεραρχῶν, στερροτάτου καὶ γενναιωτάτου τῶν ἀθληφόρων Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου ἀπεφασίσαμεν τὴν διοργάνωσιν Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου, θέμα ἔχοντος «Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος: Ἰερά καὶ Θύραθεν Ἐπιστήμη» εἰς τό ΟΜΗΡΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΧΙΟΥ ἀπὸ 14^{ης} ἕως 18^{ης} Μαΐου 2025 ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἐξοχωτάτου Κυρίου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὥστε ὁ Θεοκῆρυξ καὶ πνευματοφόρος Εὐαγγελιστὴς νὰ ἀποβάλλῃ τὴν σινδόνα πάσης πλάνης ἐκ τοῦ κόσμου ὡς θέμεθλος ἄσειτος τῆς ἀληθοῦς πίστεως καὶ νὰ ἐγχαράξῃ διὰ τῶν χριστογράφων χειρῶν Του ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἀνεξαλείπτως τό Εὐαγγέλιον τῆς Χάριτος, ἵνα πρεσβείαις αὐτοῦ τύχωμεν ἅπαντες τοῦ Θεοῦ ἐλέους, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Ταῦτα γνωρίζομεν ὑμῖν καὶ προτρέπομεν ὑμᾶς ὅπως συμμετάσχητε εἰς ἀπάσας τὰς Συνεδρίας ἐνημερώνοντες καὶ ἅπαντας τοὺς εὐλαβεῖς Ἐνορίτας, ἀποστέλλομεν δέ ὑμῖν, συνημμένως ᾧδε, τό Πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, καὶ εὐχόμεθα ὅπως ὁ Θεῖος τῆς Ἐκκλησίας Δομήτωρ, Κύριος καὶ Θεός καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, πρεσβείαις τοῦ Ἁγίου Μάρκου, μνησθῇ πάντων ἡμῶν ἐν τῇ Βασιλείᾳ Του καὶ ἀξιῶσιν πάντας ἡμᾶς τῆς δεξιᾶς μερίδος τῶν σωζομένων τυχεῖν.

ΜΕΤΑ ΠΑΤΡΙΚΩΝ ΕΥΧΩΝ
+ Ο ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ
ΜΑΡΚΟΣ

ΜΗΝΥΜΑ

τῆς Α. Θ. Παναγιότητος

τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου

ΕΙΣ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΜΕ ΘΕΜΑ:

«Εὐαγγελιστὴς Μάρκος: Ἱερά καὶ θύραθεν Ἐπιστήμη»

(ΧΙΟΣ 14-18 Μαΐου 2025)

«Ἱερώτατε Μητροπολίτα Χίου, ὑπέριμε καὶ ἑξαρχε πάσης Ἰωνίας, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Μάρκε, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Χριστὸς Ἀνέστη!

Μετά πολλῆς χαρᾶς ἀπευθύνομεν ἐγκάρδιον ἀναστάσιμον χαιρετισμόν πρὸς τοὺς συμμετέχοντας εἰς τὸ Διεθνὲς Ἐπιστημονικόν Συνέδριον τῆς καθ' ὑμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὑπὸ τὸν τίτλον «Εὐαγγελιστὴς Μάρκος: Ἱερά καὶ Θύραθεν Ἐπιστήμη», συγχαίροντες ὑμῖν διὰ τὴν προσπάθειαν καὶ τὴν μέριμναν ὑπὲρ τῆς προωθήσεως τῆς θεολογικῆς γνώσεως καὶ τῆς προβολῆς τοῦ πλούτου καὶ τῆς μαρτυρίας τῆς παραδόσεως τῆς καθ' ἡμᾶς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Θεολογίας.

Ὁ Ἅγιος καὶ ἑνδοξος Ἀπόστολος Μάρκος, ἐκ τοῦ κύκλου τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου, ἱεραπόστολος καὶ ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀποτελεῖ ἐμβληματικὴν

μορφήν τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Ἡ σύγχρονος βιβλική ἐπιστήμη θεωρεῖ τό Κατά Μάρκον Εὐαγγέλιον ὡς τό ἀρχαιότερον τῶν λοιπῶν τριῶν καί πηγήν τῶν Εὐαγγελίων τοῦ Ματθαίου καί τοῦ Λουκᾶ. Ὁ Μᾶρκος θεωρεῖται εἰσηγητής ἑνός νέου φιλολογικοῦ εἶδους εἰς τήν παγκόσμιον λογοτεχνίαν, ἡγουν τοῦ «Εὐαγγελίου». Κέντρον τῆς ζωῆς τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου καί περιεχόμενον τοῦ ἔργου του εἶναι τό πρόσωπον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Σωτῆρος καί Λυτρωτοῦ τῆς κτίσεως ὅλης.

Εὐστόχως ἔχει γραφῇ περί τοῦ Μάρκου, ὅτι δέν πληροφορεῖ περί τοῦ «ποῖος ἦτο ὁ Ἰησοῦς», ἀλλά ὅτι ἀπαντᾷ εἰς τό σωτηριολογικῆς ἀναφορᾶς ἐρώτημα «ποῖος εἶναι ὁ Χριστός». Τό ἔργον του εἶναι ὁμολογία πίστεως εἰς τήν θεανθρωπινότητα τοῦ Κυρίου. Εἰς τάς διηγήσεις τοῦ Μάρκου «ὁ Ἰησοῦς κινεῖται, δρᾷ, ὁμιλεῖ, βαπτίζεται, θεραπεύει, μεταμορφώνεται, ἀπορρίπτεται, προδίδεται, σταυρώνεται. Οἱ κινήσεις αὐτές, ἡ δράση, τά παθήματα καί οἱ λόγοι μεταφέρουν συνεχῶς μηνύματα πού ἀποκαλύπτουν, περιγράφουν καί τελικά ἀπεικονίζουν σέ μία ἀέναη ἐναλλαγή, τό ἀπόλυτα θεῖο καί τό τέλεια ἀνθρώπινο πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ» (Ἀρχιεπίσκοπος πρ. Ἀμερικῆς Δημήτριος). Αὐτήν τήν ζωτικήν διάστασιν τοῦ προσώπου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν διακηρύττει διαχρονικῶς ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, καί μετ' ἰδιαίτερας ἐμφάσεως εἰς τόν διάλογον αὐτῆς μετά τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, εἰς τόν ὁποῖον κυριαρχοῦν τάσεις συρρικνώσεως τοῦ ἀνθρώπου εἰς τήν

βιολογικήν του υπόστασιν καί ἀρνήσεως τῆς διαστάσεως τοῦ Ὑπερβατικοῦ. Λίαν ἐπικαίρως ἡ Ἀγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας προέβαλεν, εἰς τήν Ἐγκύκλιον αὐτῆς, ἔναντι τοῦ συγχρόνου «ἄνθρωποθεοῦ», τόν «Θεάνθρωπον» ὡς ἔσχατον μέτρον τῶν πάντων (§ 10).

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, ἐκφράζοντες τήν ἱκανοποίησιν τῆς ἡμῶν Μετριότητος διά τό γεγονός, ὅτι ἡ ἐπιστημονική ἐνασχόλησις τῆς ὑμετέρας Λίαν ἡμῖν ἀγαπητῆς Ἱερότητος μετά τοῦ προσώπου καί τοῦ ἔργου τοῦ προστάτου καί πάτρωνος αὐτῆς Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, ἀντανακλᾷ ἄοκνον ἐνδιαφέρον διά τήν προώθησιν τοῦ διαλόγου μεταξύ Θεολογίας καί Θύραθεν Ἐπιστήμης, μέ στόχον τήν δημιουργικήν συνάντησιν καί συμπόρευσιν αὐτῶν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἀνθρώπου, ἀπονέμομεν εἰς τοὺς ὀργανωτάς, τοὺς εἰσηγητάς καί τοὺς λοιπούς συμμετέχοντας εἰς τό ὑμέτερον Συνέδριον τήν πατρικήν καί Πατριαρχικήν ἡμῶν εὐλογίαν, κατασπαζόμενοι δέ τήν ὑμέτεραν Ἱερότητα φιλήματι πασχαλῶ εὐχόμεθα ὀλοκαρδίως ὑπέρ εὐοδώσεως τοῦ λειτουργικοῦ, πνευματικοῦ, θεολογικοῦ καί ποιμαντικοῦ ὑμῶν ἔργου.

Ἡ δέ χάρις τοῦ Ἀναστάντος καί ἐλευθερώσαντος τό γένος τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἀλλοτρίου Κυρίου τῆς Δόξης καί τό ἄπειρον Αὐτοῦ ἔλεος εἶησαν μετά πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἰβκε' Μαΐου ιγ'

Ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός
Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΘΥΡΑΘΕΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΘΥΡΑΘΕΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΘΥΡΑΘΕΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ἰησοῦς Χριστός δεχόμενος δέξιν
(Ψηφιδωτόν Ἱ. Παρεκκλ. Ἀγ. Ἰσιδώρου)

ν Εὐαγγ. Μάρκου καὶ Ἁγ. Ισιδώρου
ν εἰς Βασιλικήν Ἁγ. Μάρκου Βενετίας)

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΘΥΡΑΘΕΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΘΥΡΑΘΕΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΘΥΡΑΘΕΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

**ΜΗΝΥΜΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ
ΕΙΣ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ:**

**«Εὐαγγελιστῆς Μᾶρκος: Ἱερὰ καὶ θύραθεν Ἐπιστήμη»
(ΧΙΟΣ 14-18 Μαΐου 2025)**

«Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν
κ. Μᾶρκε,
Ἐντιμότατοι Ἀρχοντες τῆς Νήσου,
Ἐλλογιμώτατοι κ. Καθηγηταί,
Ἐκλεκτοί Σύεδροι,
Ἀγαπητοί Πατέρες καὶ Ἀδελφοί,
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΘΣΤΗ

Πολλάκις ἔχουμε ἐπισημάνει ὅτι χαιρόμεθα ὅλως
ἰδιαίτερως μέ τήν διοργάνωση Ἐπιστημονικῶν Συνεδριῶν
ἀπό τίς κατά τόπους Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἀγιωτάτης
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδας. Καί τοῦτο, διότι μέσῳ αὐτῶν τῶν
Συνεδριῶν ἀναπτύσσονται οἱ διαπροσωπικές σχέσεις,
καλλιεργεῖται ὁ γόνιμος διάλογος, προάγεται ἡ γνώση σέ
διάφορα ἐπίπεδα καί ἐξάγονται συμπεράσματα χρήσιμα
γιά τήν περαιτέρω συνέχιση τῆς ἔρευνας, τῆς μελέτης καί
τῆς σπουδῆς. Ὡς ἐκ τούτου, ἐπευλογοῦμε ἐκ μέσης καρδίας
καί τό παρόν Διεθνές Ἐπιστημονικό Συνέδριο μέ θέμα
«Εὐαγγελιστῆς Μᾶρκος: Ἱερὰ καὶ θύραθεν Ἐπιστήμη», τό
ὁποῖο διοργανώνεται ἀπό τόν φίλεργο, φιλάγιο, λόγιο καί

ἀκαταπόνητο Ἱεράρχη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν Σεβασμιώτατο κ. Μᾶρκο καί τούς καλούς ἐν Κυρίῳ συνεργούς του, τούς ὁποίους συγχαίρουμε ἐγκαρδίως. Τό ἐν λόγῳ Συνέδριο ἔχει εἰκότως τεθεῖ ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας. Θεωροῦμε δέ ὅτι οἱ Εἰσηγήσεις πού θά ἐκφωνηθοῦν θά συμβάλουν τά μέγιστα, ἐξ' ἀπόψεως θεολογικῆς, ὑμνογραφικῆς εἰκαστικῆς, φιλολογικῆς στήν προσέγγιση τῆς εὐαγγελικῆς μορφῆς καί τοῦ ἔργου τοῦ Αποστόλου Μάρκου, καθότι ἡ ἐπιστημονική ἔρευνα ἔχει πάντοτε νά προσδώσει κάτι νέο στό ἀντικείμενο τῆς μελέτης· καινούργια στοιχεῖα, νέες ἀνακοινώσεις, ἐρμηνευτικές ἀπόψεις κ.ἄ., τά ὁποῖα συντελοῦν στήν πληρέστερη κατανόηση καί γνώση του.

Ἡ σημαντικώτερη πτυχή τοῦ βίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου εἶναι αὐτή ἀκριβῶς τῆς συγγραφῆς τοῦ ὁμωνύμου Εὐαγγελίου, τό ὁποῖο ἀνέκαθεν ἡ Ἐκκλησία περιέλαβε στόν Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὁ Μᾶρκος θεωρεῖται ὡς ὁ εἰσηγητής ἐνός νέου φιλολογικοῦ εἴδους στήν παγκόσμια γραμματεία, τούτέστι τοῦ Εὐαγγελίου, δεδομένου ὅτι τό κατά Μᾶρκον Εὐαγγέλιο, ὅπως ὑποστηρίζεται ἀπό τήν σύγχρονη ἔρευνα, εἶναι τό ἀρχαιότερο ἀπό τά τέσσερα Εὐαγγέλια. Τό Εὐαγγέλιο, χωρίς νά παύσει νά εἶναι ἱστορική ἀφήγησις, ὑπερβαίνει τά ὅρια τοῦ ἱστορικοῦ του πλαισίου καί ἀποβαίνει ἄγγελμα

χαρᾶς, αἰσιοδοξίας, ἐλπίδας· βίβλος ζωῆς πού νοσηματοδοτεῖ τήν ἴδια τήν ζωή καί τόν θάνατο, ὡς τά κατεξοχήν ὑπαρξιακά γεγονότα πού ὀρίζουν τόν ἄνθρωπο καί τήν σχέση του μέ τόν Ἐνανθρωπήσαντα Λόγο καί τήν Βασιλεία Του, τήν ὁποία προγεύεται ὁ πιστός ἀπό τήν παροῦσα ζωή.

Τοιουτοτρόπως, ὁ Εὐαγγελιστής Μᾶρκος καταξιώνεται στήν Ἐκκλησιαστική συνείδηση ὡς συνεργός Θεοῦ καί Κήρυκας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἔζησε ἀσκῶντας διακονία ἀποστολική, θυσιάσθηκε γιά τήν πίστη καί τήν Ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νά δοξασθεῖ ὁ Θεός καί νά φωτισθοῦν οἱ ἄνθρωποι μέ τό φῶς τῆς θεογνωσίας. Γι' αὐτό τόν εὐγνωμονοῦμε καί τόν τιμοῦμε καί ἐπικαλούμεθα τίς πρεσβεῖες του πρὸς τόν Θεό καί τρεφόμεθα πνευματικῶς μέ τό οὐράνιο μάννα, τόν λόγο τοῦ Θεοῦ πού κατέγραψε στό Εὐαγγέλιό του.

Περαίνοντες τό μετά χειρᾶς Μήνυμα, συγχαίρουμε ἐκ νέου τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν κ. Μᾶρκο καί εὐχόμεθα πρὸς πάντας ἐπωφελεῖ καί καρποβριθῇ τήν συμμετοχή στό Συνέδριο, ἔκβαση αἰσία καί κάθε ἀγαθοδωρία ἐκ τοῦ Πατρός τῶν φώτων.»

Μετά πολλῆς ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι ἀγάπης καί εὐχῶν διαπύρων

+ Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**

Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ Α.Ε.
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΥΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑ
«ΟΜΗΡΕΙΟΝ» ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ, 14 ΜΑΪΟΥ 2025

Άγιασμός επί τη ἐνάρξει τοῦ Συνεδρίου

Ἐναρκτήρια ὁμιλία Συνεδρίου μέ θέμα:
Οἱ διά θαυμάτων θεραπείες τοῦ Ἰησοῦ στό κατά Μᾶρκον
Εὐαγγέλιο
Γεράσιμος Σιάσος, Καθηγητής Ἰατρικῆς Σχολῆς, Πρύτανης
τοῦ Ἑθνικοῦ καί Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΠΕΜΠΤΗ, 15 ΜΑΪΟΥ 2025

Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρεῖον: Μητροπολίτης Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν κ. Μᾶρκος

Ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου κατά τήν Παλαιά Διαθήκη καί
τό Εὐαγγέλιο τοῦ Μάρκου
Χρήστος Καραγιάννης, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
Ἀντιπρύτανης τοῦ ΕΚΠΑ

Ὁ λέοντας ὡς σύμβολο τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου
Τιμολέων Γαλάνης, Ἐπίκ. Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ ΑΠΘ

Ἰσραήλ καί ἔθνη στό κατά Μᾶρκον Εὐαγγέλιο
Αλεξάνδρα Παλάντζα, Ἀν. Καθηγήτρια τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ ΕΚΠΑ

Ἡ σημασία τῆς μελέτης τῶν εἰσαγωγικῶν ζητημάτων γιά
τὴν ἔρμηνεία τοῦ κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίου
Predrag Drangutinovits, Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ Beograd

Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρεῖον: Ὁμ. Καθηγητῆς Χαράλαμπος Ἀτματζίδης

Μάρκος, ὁ νεαρός ἱεραπόστολος καί εὐαγγελιστής:
Καινοδιαθηκικά τεκμήρια
Κωνσταντῖνος Μπελέζος, Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ ΕΚΠΑ

«Ὅρα μηδενί μηδέν εἶπης» (Μάρκ. 1,44). Ἡ μεσσιανική
αὐτοσυνειδησία τοῦ Ἰησοῦ στό κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιο
Θωμᾶς Ἰωαννίδης, Ὁμ. Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ ΕΚΠΑ

Ἡ διήγηση τῆς Συροφοινίκισσας (Μκ. 7:24-30) καί ἡ
θεολογική της σημασία στό κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιο
Μόσχος Γκουτζιούδης, Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ
ΑΠΘ

Ὁ Εὐαγγελιστής Μάρκος στήν Απόκρυφη Χριστιανική
Γραμματεία
Βασίλειος Τζέρπος, Ἐπίκ. Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ ΑΠΘ

Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρεῖον: Καθηγητῆς Κωνσταντῖνος Μπελέζος

Κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιο καί Ἐπιστολές Παύλου:
ἱστοριοφιλολογικός καί θεολογικός συσχετισμός
Κυριακούλα Παπαδημητρίου, Ὁμ. Καθηγήτρια τῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ

- ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ -

Διαγλωσσικοί δείκτες στο κατά Μάρκον Εὐαγγέλιο
Άννα Κόλτσιου-Νικήτα, Όμ. Καθηγήτρια τῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ

Ανιχνεύοντας τίς σιωπές τοῦ κατά Μάρκον Εὐαγγελίου:
ἡ περίπτωση τοῦ νεανία στό Μρκ. 14,51
Αἰκατερίνη Τσαλαμπούνη, Καθηγήτρια τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ ΑΠΘ

Εὐαγγελιστής Μάρκος καί ὁ «υἱός τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου».
Ίστορικές, φιλοσοφικές καί ἀρχαιολογικές διαστάσεις ἑνός
τίτλου τοῦ Ἰησοῦ στό Μρκ. 5,7
Ἀθανάσιος Δεσπότης, Ἐπίκ. Καθηγητής τοῦ Τμήματος
Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Bonn

Ἡ ἀφήγηση τῆς θεραπείας ἀπό τόν Ἰησοῦ ἑνός παράλυτου
στήν Καπερναοῦμ (Μρκ. 2,1-12)
Χαράλαμπος Ἀτματζίδης, Όμ. Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 16 ΜΑΪΟΥ 2025

Δ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρεῖον: Καθηγητής Κωνσταντῖνος Κορναράκης

Ίστορικοδογματική θεώρηση τοῦ κατά Μάρκον Εὐαγγελίου
Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος Σαββάτος,
Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ

Ἡ πνευματική φυσιογνωμία τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου,
σύμφωνα μέ τήν ἑλληνόφωνη ἀγιολογική γραμματεία
Παναγιώτης Ὑφαντής, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ
ΑΠΘ

Πνεύματα καί Άγιο Πνεῦμα στό Εὐαγγέλιο τοῦ Αγίου
Μάρκου

Pablo Argarate, Καθηγητής τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ
Πανεπιστημίου τοῦ Graz

Γεωπολιτική τῆς Θρησκείας καί Θρησκευτική Διπλωματία:
"Pax tibi Marce, Evangelista meus": Ἡ Διαλεκτική τοῦ
Συμβολικοῦ Μετασχηματισμοῦ μεταξύ Ἀλεξάνδρειας καί
Βενετίας.

Εὐστάθιος Χ. Λιανός - Λιάντης, Ἀν. Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ

Ε΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρεῖον: Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος

Θέματα βιοηθικοῦ ἐνδιαφέροντος στό κατά Μάρκον
Εὐαγγέλιο μέ βάση τίς ἀναφερόμενες θεραπείες τοῦ Χριστοῦ
Κωνσταντῖνος Κορναράκης, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ

Παραδόσεις τῆς Ἀρχαίας Ἐκκλησίας γιά τόν Μάρκο καί τό
Εὐαγγέλιό του καί ἡ διαμόρφωση τῆς ἀγιολογικῆς εἰκόνας
του στό Βυζάντιο
Συμεών Πασχαλίδης, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ
ΑΠΘ

Πνευματολογία καί ἐσχατολογία στό κατά Μάρκον
Εὐαγγέλιο
Σταῦρος Γιαγκάζογλου, Ἀν. Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ

Ἡ χρήση τοῦ ΙΓ' κεφ. τοῦ κατά Μάρκον Εὐαγγελίου ἀπό τίς
νεώτερες αἵρετικές κινήσεις
Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Γεωργόπουλος, Ἀν. Καθηγητής
τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ

- ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ -

ΣΤ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείον: Όμ. Καθηγητής Θωμάς Ίωαννίδης

Ή Θεία Λειτουργία τοῦ Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ
Μάρκου

Γεώργιος Φίλιας, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ

Ὁ Εὐαγγελιστής Μᾶρκος, ἡ ἀποστολική του δράση καί ἡ
παράδοση περὶ τοῦ λειψάνου του

Ίωάννης Παναγιωτόπουλος, Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ

Pax tibi Marce Evangelista meus:

Ὁ φτερωτός λέων τῆς Γαληνοτάτης στόν ἐλλαδικό χῶρο
Δέσποινα Μιχάλαγα, Ἀν. Καθηγήτρια τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ ΕΚΠΑ

Ὁ Ἅγιος Εὐαγγελιστής Μᾶρκος στήν ἐκκλησιαστική ζωή τῆς
Χίου

Ἀθηνᾶ Κ. Ζαχαροῦ–Λουτράρη, Διδάκτωρ Ἱστορίας τοῦ ΑΠΘ

Ὁ Ἀπόστολος καί Εὐαγγελιστής Μᾶρκος στήν βυζαντινή καί
μεταβυζαντινή εἰκονογραφία

Ίωάννα Στουφή–Πουλημένου, Όμ. Καθηγήτρια τῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ, 17 ΜΑΪΟΥ 2025

Ζ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείον: Καθηγήτρια Ἄννα Νικήτα-Κόλτσιου

Ύμνογραφικά στὸν Ἅγιο Μᾶρκο τὸν Εὐαγγελιστὴ
Ἀντώνιος Παναγιώτου, Ὁμ. Καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς
τοῦ ΕΚΠΑ

Τὸ κατὰ Μᾶρκον Εὐαγγέλιο καὶ ἡ μυθιστορηματικὴ
βιογραφία τῆς ἀρχαιότητος

Γραμματικὴ Κάρλα, Καθηγήτρια τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ
ΕΚΠΑ

Ἡ παρουσία τοῦ κατὰ Μᾶρκον Εὐαγγελίου στὴν
Ύμνογραφία

Γεώργιος Πιτσινέλης, Ἐπίκ. Καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφικῆς
Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ

Η΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρεῖον: Καθηγητὴς Predrag Drangutinovits

Ὅσοι καὶ Μάρτυρες ὁμώνυμοι τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου

Μυρσίνη Ἀναγνώστου, ΕΔΙΠ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ
ΕΚΠΑ

Ὁ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος στὰ Συναξάρια.
Ὅμοιότητες καὶ διαφορές. Φιλολογικὴ προσέγγιση

Γεωργία Ντούλια, ΜΑ Βυζαντινῆς Φιλολογίας τοῦ ΕΚΠΑ

Λαογραφικὲς εἰδήσεις γιὰ τὸν Εὐαγγελιστὴ Μᾶρκο

Μαρία Βρατσίστα, ΜΑ Λαογραφίας τοῦ ΕΚΠΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ, 18 ΜΑΪΟΥ 2025

Θεία Λειτουργία τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου
εἰς τόν Ἱ. Ναόν Ἀγίου Μάρκου Βροντάδου συνιεργούντων
τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου καί
Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν κ. Μάρκου.

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΦΥΛΛΟ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ κ. ΜΑΡΚΟΥ

- Ἐκδότης: Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ.
- Ἀπευθύνεσθε: «ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ» - Ἱερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν - Κων. Ἀμάντου 24, Τ.Κ. 82100 - ΧΙΟΣ.
- Ἱστοσελίς: <http://www.imchiou.gr>
- Ἡ «ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ» διανέμεται δωρεάν.
- Δεκτές αὐτοπροαίρετες δωρεές ἀναγνωστῶν, ὑπέρ τοῦ κατηχητικοῦ καί φιλανθρωπικοῦ ἔργου.
- IBAN GR 98 0110 4900 0000 4900 0199 68

Θ. Λειτουργία μνήμης Ἱερομ. Πλάτωνος Χίου.
Ψάλλουν μαθηταὶ τοῦ Μουσικοῦ Σχολείου (11.05.25).

Θ. Λειτουργία μνήμης Ἀγ. Ἰσιδώρου εἰς
Παλαιοχριστιανικὴν Βασιλικήν (14.05.25).

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ, ΥΑΡΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

Γ' ΙΣΙΔΩΡΙΑ 2025

ΙΕΡΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ
ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ
ΑΓΙΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ
ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΧΙΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

ΤΡΙΤΗ 13 ΜΑΪΟΥ 2025

ΩΡΑ 07.00 ΟΡΘΡΟΣ ΚΑΙ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ.

- » 19.00 ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ, χοροευχαριστίας τῆς Σεβ. Μητροπόλεως Χίου, Ψευρών καὶ Οἰνούσων κ. Μάρκου.

ΤΕΤΑΡΤΗ 14 ΜΑΪΟΥ 2025

ΩΡΑ 07.00 ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΣ ΟΡΘΡΟΣ ΚΑΙ, ΕΝ ΣΥΝΕΧΕΙΑ, ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, Ιεροεργασίας τῆς Σεβ. Μητροπόλεως Χίου, Ψευρών καὶ Οἰνούσων κ. Μάρκου.

- » 10.30 ΠΑΝΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑ ΛΙΤΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΛΕΙΨΑΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΙΣΙΔΩΡΟΥ, ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΤΗΣ ΧΙΟΥ, ἐκ τῆς κρήνης τοῦ τόπου μαρτυρί-
ων Νηομαρτύρων, δεξιὰ τῶν ὁδῶν Δημοκρατίας, Πλατείας Ν. Πλαστήρα,
Απλυτηριῆς, Ψιλ. Αργέντη, Σκυλίτση, εἰς τὴν Ἱερὴν Μητροπολιτικὴν Ναὸν.

Ἀπὸ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ἕως ΤΡΙΤΗ 13 ΜΑΪΟΥ 2025

ΩΡΑ 07.00 ΟΡΘΡΟΣ ΚΑΙ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ (πλὴν τῆς Κυριακῆς).

- » 18.00 ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑ ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ΜΑΪΟΥ 2025

ΩΡΑ 22.00 ΙΕΡΑ ΑΓΡΥΠΝΙΑ.

Ἀπὸ ΤΕΤΑΡΤΗ 14 ἕως ΣΑΒΒΑΤΟΝ 17 ΜΑΪΟΥ 2025

Διεθνὴς Ἐπιστημονικὴ Συνέδριον:

•ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ: Ἱερά καὶ Θύραθεν Ἐπιστήμη-
(ΟΜΗΡΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ